

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת משה פסל

5649/25/פ

הצעת חוק זכויות התלמיד (תיקון – חופש דת ופולחן דתי לתלמידים במוסדות חינוך), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 2 בחוק זכויות התלמיד, התשס"א–2000¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2, אחרי ההגדרה "הועדה" יבוא :
- "חופש פולחן דתי" – זכותו של תלמיד לקיים את מצוות דתו, לרבות תפילה, לבוש דתי וקיום מנהגים דתיים;".
2. תיקון סעיף 5 בסעיף 5(א) לחוק העיקרי, אחרי "זהות מגדרית" יבוא "מטעמים של רקע דתי".
3. הוספת סעיפים 5א עד 5ד אחרי סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא :
- 5א. "הזכות לחופש פולחן דתי
- (א) כל תלמיד זכאי לקיים את מצוות דתו במוסד החינוך, כל עוד אין בכך פגיעה בזכויותיהם של תלמידים אחרים או בניהול התקין של מוסד החינוך.
- (ב) מוסד חינוך יאפשר לתלמידים להתפלל בשטח בית הספר, במקום ובזמן שייקבעו על ידי הנהלת בית הספר, תוך התחשבות בצרכים הדתיים של התלמידים ובשמירה על שגרת הפעילות של המוסד.

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 42.

(ג) מוסד החינוך יאפשר לתלמידים ללבוש לבוש דתי, כל עוד אין בכך פגיעה בביטחון התלמידים או בניהול התקין של מוסד החינוך.

חובות מוסד החינוך 5ב. (א) מוסד החינוך יקבע נהלים ברורים ומפורטים בנוגע למימוש חופש הפולחן הדתי של התלמידים, תוך התייעצות עם נציגי התלמידים וההורים.

(ב) מוסד החינוך יספק לתלמידים מקום מתאים לתפילה, תוך התחשבות בצרכים הדתיים של התלמידים.

(ג) מוסד החינוך יקיים פעילויות חינוכיות לקידום סובלנות ורב-גוניות דתי בקרב התלמידים.

סמכויות משרד החינוך 5ג. (א) משרד החינוך יפקח על יישום חוק זה במוסדות החינוך.

(ב) משרד החינוך יקבע הנחיות מפורטות למוסדות החינוך בנוגע למימוש חופש הפולחן הדתי של התלמידים.

הפרת החוק 5ד. בנוסף לאמצעים משמעתיים, משרד החינוך רשאי להטיל על מוסד חינוך שאינו מקיים את הוראות חוק זה, סנקציות כספיות או אחרות, בהתאם לנהלים שייקבעו.

דברי הסבר

הזכות לחופש דת ופולחן היא זכות בסיסית וחיונית במדינה דמוקרטית. מתן אפשרות לתלמידים להניח תפילין ולהתפלל בשטח בית הספר הוא ביטוי של זכות זו, ויש לכך חשיבות רבה ובכלל זה חיזוק הזהות הדתית וחינוך לסובלנות, לפתיחות ולכבוד. מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, ולכל אזרח ותושב מוקנית הזכות הבסיסית לכבוד ולחופש דת. בהתאם לכך, זכותו של כל תלמיד להניח תפילין ולהתפלל ובכך, לממש את זכויותיו אלה, כל עוד אין בכך הפרעה למהלך התקין של הלימודים. מוצע לשלב בתכנים החינוכיים פעילויות חינוכיות העוסקות בקידום סובלנות ופלורליזם. אלה מהווים בסיס לקיומה של חברה המכילה מגוון דעות, תרבויות ודתות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר התשפ"ה (24.03.2025)